

**ΒΙΩΣΙΜΑ ΜΟΝΤΕΛΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΟΡΕΙΝΩΝ
ΠΕΡΙΟΧΩΝ. Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΙΝΔΟΥ**
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ
ΙΩΑΝΝΙΝΑ, 14-15 ΙΟΥΝΙΟΥ 2013

**Το Μετσόβιο Κέντρο Διεπιστημονικής Έρευνας (ΜΕ.Κ.Δ.Ε)
και το Ίδρυμα Ανάπτυξης του ΜΕ.Κ.Δ.Ε
του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου
Αξίες, Αρχές, Συνέργειες και Δράσεις
Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης των Ορεινών Περιοχών**

Δημήτρης Ρόκος
Ομότιμος Καθηγητής Ε.Μ.Πολυτεχνείου
Επιστημονικός Υπεύθυνος ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π
Δ.Π.Μ.Σ. του Ε.Μ.Π “Περιβάλλον και Ανάπτυξη”

Περίληψη

Το Μετσόβιο Κέντρο Διεπιστημονικής Έρευνας (ΜΕ.Κ.Δ.Ε) του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, για την προστασία και ανάπτυξη του ορεινού περιβάλλοντος και των τοπικών ευρωπαϊκών πολιτισμών, το οποίο συμπληρώνει φέτος είκοσι χρόνια γόνιμης δράσης, ιδρύθηκε το 1993 με απόφαση της Συγκλήτου του Ε.Μ.Π ως Ειδική Επιτροπή της, με σκοπό την ανάπτυξη στενής συνεργασίας του με τους τοπικούς φορείς παιδείας, έρευνας και πολιτισμικής ανάπτυξης της Ηπείρου και την ουσιαστική συμβολή του Ε.Μ.Π στην Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη της Ηπείρου, αλλά και ειδικότερα του Μετσόβου, πατρίδας των Ιδρυτών και μεγάλων Ευεργετών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου.

Οκτώ χρόνια μετά, το 2001, με το Προεδρικό Διάταγμα που δημοσιεύθηκε στο Φύλο 559 της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (τ.Β΄ της 15.5.2001) συστάθηκε ως Ν.Π.Ι.Δ το Κοινοφελές Ίδρυμα Ανάπτυξης του ΜΕ.Κ.Δ.Ε του Ε.Μ.Π με σκοπό τη διαρκή, συστηματική και ολοκληρωμένη υποστήριξη της λειτουργίας και ανάπτυξης των δραστηριοτήτων του ΜΕ.Κ.Δ.Ε του Ε.Μ.Π στο Μέτσοβο, σε επιστημονικό, ερευνητικό, τεχνικό/ τεχνολογικό, πολιτισμικό, κοινωνικό και οικονομικό επίπεδο και την δημιουργική συνεργασία μ’ αυτό για την εκπλήρωση των σκοπών του.

Με θεμέλιο της αξίες και τις αρχές της Αξιοβίωτης Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης, δηλαδή την ανάγκη διεπιστημονικής και ολοκληρωμένης στο χώρο και το χρόνο σε πολιτικό, πολιτισμικό, κοινωνικό, οικονομικό και κατάλληλο τεχνικό / τεχνολογικό επίπεδο έρευνας, μελέτης και αντιμετώπισης των αντικειμενικά πολυδιάστατων και πολύπλοκων θεμάτων και προβλημάτων ανάπτυξης και περιβάλλοντος στο σύγχρονο κόσμο, το ΜΕ.Κ.Δ.Ε και το Ίδρυμα Ανάπτυξης του ΜΕ.Κ.Δ.Ε του Ε.Μ.Π, σε σταθερή και δημιουργική συνεργασία με το Δήμο Μετσόβου, την πρώην Νομαρχία Ιωαννίνων, την Περιφέρεια Ηπείρου, τον Ε.Σ.Μετσοβιτών Αθηνών, το Ίδρυμα Ερευνών Κτηματολογίου και ιδιαίτερα με το Διεπιστημονικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΠΜΣ) του Ε.Μ.Π “Περιβάλλον και Ανάπτυξη” ανέπτυξαν και αναπτύσσουν τις δράσεις τους με την άμισθη και εθελοντική συμβολή πολλών Καθηγητών του Ε.Μ.Π και των επιστημονικών, ερευνητικών και διοικητικών συνεργατών τους, αλλά και πολιτών, συλλογικοτήτων και εκλεγμένων εκπροσώπων του Μετσόβου στα όργανα της Τοπικής και της Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης. Στην [εργασία αυτή](#) παρουσιάζονται συνοπτικά το έργο του ΜΕ.Κ.Δ.Ε και του Ιδρύματος Ανάπτυξης του ΜΕ.Κ.Δ.Ε του Ε.Μ.Π και ιδιαίτερα

- ο σχεδιασμός, η μελέτη, η κατασκευή και η λειτουργία των εγκαταστάσεων του Πολυτεχνείου στο Μέτσοβο στις οποίες στεγάζεται από χρόνια και η δεύτερη κατεύθυνση Σπουδών του ΔΠΜΣ του Ε.Μ.Π “Περιβάλλον και Ανάπτυξη”, με

αντικείμενο το “Περιβάλλον και την Ανάπτυξη των Ορεινών Περιοχών” με τους πανεπιστημιακούς δασκάλους και τους φοιτητές της,

- τα έξι, από το 1993, Διεπιστημονικά Διαπανεπιστημιακά Συνέδρια του Ε.Μ.Π και του ΜΕ.Κ.Δ.Ε του Ε.Μ.Π στο πλαίσιο του θεσμού των ανά τριετία Συνεδρίων με τίτλο “Το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο για το Μέτσοβο. Επιστρέφοντας ένα μέρος του χρέους στην πατρίδα των Ιδρυτών και μεγάλων Ευεργετών του”.

Το 7^ο Συνέδριο με θέμα:

“Η Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη στη Ελλάδα στα χρόνια της πολυδιάστατης κρίσης. Αίτια, Ευθύνες, Προτάσεις, Μέτρα, Δράσεις και Προοπτικές”,

θα γίνει τον Σεπτέμβριο του 2013 στο ΜΕ.Κ.Δ.Ε του Ε.Μ.Π στο Μέτσοβο

- οι βάσεις δεδομένων για τους τοπικούς πολιτισμούς της Ηπείρου,
- το αρχείο κειμένων των επιστημονικών και ερευνητικών συνεργατών του ΜΕ.Κ.Δ.Ε του Ε.Μ.Π

καθώς και οι στοχευμένες συλλογικές διεπιστημονικές εργασίες των μεταπτυχιακών φοιτητών του ΔΠΜΣ του Ε.Μ.Π «Περιβάλλον και Ανάπτυξη για την Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη των περισσότερων Νομών της Ελλάδας, αλλά και των Δήμων Μετσόβου, Τζουμέρκων και Κόνιτσας.

Εισαγωγή

Τα βουνά καλύπτουν το ένα πέμπτο της επιφάνειας της γης, αποτελούν τόπο κατοικίας για το 10% περίπου του παγκόσμιου πληθυσμού και προμηθεύουν με νερό, ενέργεια, ορυκτά και δασικά και γεωργικά προϊόντα τις πεδινές περιοχές.

Σύμφωνα με την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος το 71% της έκτασης της χώρας ανήκει σε ορεινούς και ημιορεινούς δήμους ενώ σύμφωνα με σχετική έκθεση της Ευρωπαϊκής Ένωσης¹ οι ορεινές εκτάσεις της χώρας φτάνουν σε ποσοστό 78%.

Ο φυσικός και πολιτισμός πλούτος των ορεινών περιοχών είναι μοναδικός, αλλά ταυτόχρονα οι περιοχές αυτές αντιμετωπίζουν πολύ σοβαρά προβλήματα, τα σημαντικότερα από τα οποία είναι η φτώχεια, η εγκατάλειψη, η γήρανση του πληθυσμού, η γεωγραφική απομόνωση, το απότομο και ραγδαία εναλλασσόμενο τοπογραφικό ανάγλυφο, οι δυσμενείς για τη γεωργία τοπογραφικές και κλιματικές συνθήκες, ο κατακερματισμός του γεωργικού κλήρου, η αλλοίωση και/ή η απώλεια των τοπικού πολιτισμικού πλούτου και οι κίνδυνοι για το ιδιαίτερα εύθραυστο φυσικό περιβάλλον.

Έτσι προέκυψε ως άκρως απαραίτητη η σύσταση ενός ερευνητικού κέντρου στην Ελλάδα με αντικείμενο την Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη των Ορεινών Περιοχών. Στην κατεύθυνση αυτή συστάθηκε από το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (Ε.Μ.Π.) το **Μετσόβιο Κέντρο Διεπιστημονικής Έρευνας (ΜΕ.Κ.Δ.Ε.) του Ε.Μ.Π. για την προστασία και ανάπτυξη του ορεινού περιβάλλοντος και των τοπικών ευρωπαϊκών πολιτισμών.**

Αποστολή του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π.

Το Μετσόβιο Κέντρο Διεπιστημονικής Έρευνας (ΜΕ.Κ.Δ.Ε.) του Ε.Μ.Π. για την προστασία και ανάπτυξη του ορεινού περιβάλλοντος και των τοπικών ευρωπαϊκών πολιτισμών, ιδρύθηκε το 1993 από το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, με απόφαση της Συγκλήτου μετά από εισήγηση του τότε Πρύτανη Καθηγητή Ν. Μαρκάτου και συγκροτήθηκε, μετά από εισήγηση του Πρύτανη Καθηγητή Θ. Ξανθόπουλου, με την απόφαση της 22ας Συνεδρίασης της Συγκλήτου του Ε.Μ.Π. της 23^{ης}.12.1998 για τη: «**Συγκρότηση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες του Μετσόβιου Κέντρου Διεπιστημονικής Έρευνας (ΜΕ.Κ.Δ.Ε.) για την**

¹ European Commission, 2004. *Mountain Areas in Europe: Analysis of mountain areas in EU and member states, acceding and other European countries. Final Report, European Commission contract No 2002.CE.16.0.AT.136, NORDREGIO (Nordic Centre for Spatial Development)*

προστασία και ανάπτυξη του ορεινού περιβάλλοντος και των τοπικών ευρωπαϊκών πολιτισμών» και τις τροποποιήσεις της με την απόφαση της 9ης/2007 συνεδρίασης της Συγκλήτου της 21ης.9.2007 και την απόφαση της 1^{ης}/2010 έκτακτης συνεδρίασης της Συγκλήτου της 21ης.1.2010, μετά από εισηγήσεις του Πρύτανη Καθηγητή Ε.Μ.Π. Κ. Μουτζούρη.

Η αποστολή του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. συμπεριλαμβάνει ενδεικτικά και όχι περιοριστικά τη διεξαγωγή ερευνών, μελετών και σεμιναρίων σχετικών με το ευρύτερο αντικείμενο του ΜΕ.Κ.Δ.Ε., τη δημιουργία ενός Ευρωπαϊκού Δικτύου υπό την αιγίδα του Κέντρου με φορείς αναλόγων δραστηριοτήτων ή τη συμμετοχή σε ήδη υπάρχοντα Δίκτυα με απώτερο σκοπό την αξιοποίησή του από τους πανεπιστημιακούς, πολιτιστικούς ερευνητικούς και παραγωγικούς φορείς, ώστε το Μέτσοβο να γίνει Ευρωπαϊκό Κέντρο αποκεντρωμένης διεπιστημονικής, εκπαιδευτικής, ερευνητικής, τεχνολογικής και πολιτιστικής δραστηριότητας του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου

Σκοπός του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π.

Σύμφωνα με την απόφαση της Συγκλήτου του Ε.Μ.Π.(21/9/2007), σκοπός του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. είναι η ανάπτυξη στενής συνεργασίας με τους τοπικούς φορείς παιδείας, έρευνας και πολιτιστικής ανάπτυξης της Ηπείρου και ειδικότερα με το Δήμο Μετσόβου, το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, τον Εξωραϊστικό Σύλλογο Μετσόβου και το Ίδρυμα Εγνατία Ηπείρου, με απώτερο στόχο την πραγματοποίηση ουσιαστικής σύνδεσης του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου με την γενέτειρα των Ιδρυτών του, το Μέτσοβο και την αποτελεσματική συμβολή του στην ολοκληρωμένη ανάπτυξή του.

Δραστηριότητες του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π.

Για την επίτευξη του σκοπού αυτού το ΜΕ.Κ.Δ.Ε. ανέπτυξε και αναπτύσσει σειρά δραστηριοτήτων με σταθερή τη συνεργασία του Δ.Π.Μ.Σ. του Ε.Μ.Π. «Περιβάλλον και Ανάπτυξη», του Ιδρύματος Ανάπτυξης του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. και του Ιδρύματος Ερευνών Κτηματολογίου οι βασικότερες από τις οποίες είναι:

- Η ανάληψη και εκπόνηση ερευνών και μελετών διεπιστημονικού χαρακτήρα στα πεδία ολοκληρωμένης ανάπτυξης και προστασίας του ορεινού περιβάλλοντος και των τοπικών ευρωπαϊκών πολιτισμών, είτε αποκλειστικά από το ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. ή σε συνεργασία με ερευνητικά εργαστήρια του Ε.Μ.Π. και/ή του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, ή άλλων ελληνικών ή αλλοδαπών εκπαιδευτικών, ερευνητικών ή εν γένει επιστημονικών φορέων.
- Η ίδρυση της σχετικής με το αντικείμενο των δραστηριοτήτων του βιβλιοθήκης.
- Δημιουργία σεμιναριακού κέντρου διεπιστημονικής συνεργασίας και επικοινωνίας ελλήνων και ευρωπαίων πανεπιστημιακών και ερευνητών στα σχετικά πεδία δραστηριοποίησης του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π.
- Η διεξαγωγή ανά τριετία (από το 1995) Διεπιστημονικών Διαπανεπιστημιακών Συνεδρίων για θέματα Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, τα οποία πραγματοποιούνται στο Μέτσοβο
- Η έκδοση των πρακτικών Συνεδρίων και Ημερίδων.
- Η συνεργασία με επιστημονικούς, ερευνητικούς, κοινωνικούς και πολιτισμικούς φορείς και δίκτυα της Ελλάδας και του εξωτερικού.
- Η δημοσίευση εργασιών σε επιστημονικά περιοδικά και συνέδρια στην Ελλάδα και το εξωτερικό.
- Η λειτουργία από το 2008 στις εγκαταστάσεις του Ε.Μ.Π. στο Μέτσοβο (ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π.) της 2^{ης} Κατεύθυνσης Σπουδών του Διεπιστημονικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Π.Μ.Σ.) του Ε.Μ.Π. «Περιβάλλον και Ανάπτυξη» με αντικείμενο «Περιβάλλον και Ανάπτυξη των Ορεινών Περιοχών».

Όργανα του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π.

Σύμφωνα με τις αποφάσεις της Συγκλήτου του Ε.Μ.Π., όργανα του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. είναι ο Επιστημονικός και Διοικητικός του Υπεύθυνος και η Επιστημονική Επιτροπή του, στην οποία και προεδρεύει.

Επιστημονική Επιτροπή του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π.

Α. Ανδρεόπουλος, Καθηγητής και τ. Πρύτανης του Ε.Μ.Π. (από το 2007)

Ε. Γαλανής, Ομότιμος Καθηγητής και τ. Αντιπρύτανης του Ε.Μ.Π. (από το 1998)

Δ. Καλιαμπάκος, Καθηγητής Ε.Μ.Π. (από το 2007)

Ι. Κουμαντάκης, Ομότιμος Καθηγητής Ε.Μ.Π. (από το 2007)

Δ. Μαρίνος-Κουρής, Καθηγητής Ε.Μ.Π. (από το 1998)

Ν. Μαρκάτος, Καθηγητής και τ. Πρύτανης του Ε.Μ.Π. (από το 1998)

Δ.-Δ. Μπαλοδήμος, Ομότιμος Καθηγητής και τ. Αντιπρύτανης του Ε.Μ.Π. (από το 1998)

Δ. Ρόκος, Ομότιμος Καθηγητής Ε.Μ.Π. (από το 1998)

Επιστημονικός Υπεύθυνος και Διοικητικός Υπεύθυνος του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. (από το 1998)

Δ. Ρόκος, Ομότιμος Καθηγητής Ε.Μ.Π. και τ. Διευθυντής του Δ.Π.Μ.Σ. του Ε.Μ.Π. «Περιβάλλον και Ανάπτυξη» (από το 1998 ως το 2008)

Αν. Επιστημονικός και Διοικητικός Υπεύθυνος του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. (από το 2010)

Δ. Καλιαμπάκος, Καθηγητής Ε.Μ.Π. και Συντονιστής της 2^{ης} Κατεύθυνσης Σπουδών του Διεπιστημονικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Π.Μ.Σ.) του Ε.Μ.Π. «Περιβάλλον και Ανάπτυξη» με αντικείμενο «Περιβάλλον και Ανάπτυξη των Ορεινών Περιοχών» (από το 2008)

Κατασκευή και λειτουργία των εγκαταστάσεων του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. στο Μέτσοβο

- Το ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. και το Ίδρυμα Ανάπτυξης του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. στήριξαν την Τεχνική Υπηρεσία του Ε.Μ.Π. τις διαδικασίες ολοκλήρωσης της κατασκευής των εγκαταστάσεων του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. στο Μέτσοβο, πατρίδα των ιδρυτών και μεγάλων ευεργετών του Ε.Μ.Πολυτεχνείου. Η κατασκευή των εγκαταστάσεων πραγματοποιήθηκε μετά από προκήρυξη αρχιτεκτονικού διαγωνισμού και μελέτη με χρηματοδότηση από το Γ' Κ.Π.Σ. για την Περιφέρεια Ηπείρου
- Η κατασκευή των εγκαταστάσεων ολοκληρώθηκε το Δεκέμβριο του 2004 και περιλαμβάνει συγκρότημα διοίκησης, τέσσερις αίθουσες σεμιναρίων, τέσσερις αίθουσες εργαστηρίων, 15 υπνοδωμάτια φιλοξενίας δασκάλων και φοιτητών, εκθεσιακό χώρο, βιβλιοθήκη, αναγνωστήριο, εστιατόριο, κουζίνα, χώρο υποδοχής, κυλικείο, αποθήκη, χώρους κεντρικής θέρμανσης και χώρους ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων.
- Η στελέχωση και ουσιαστική λειτουργία του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. στο Μέτσοβο ξεκίνησε το Δεκέμβριο του 2005.

Το ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. στο Μέτσοβο σε συνεργασία με το Ίδρυμα Ανάπτυξης του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. θ' αποτελέσει ένα δυναμικό αποκεντρωμένο πόλο παιδείας, διεπιστημονικής έρευνας, μόρφωσης και πολιτισμού του Ε.Μ.Πολυτεχνείου.

Με την υπουργική απόφαση 84653/Β7 της 6ης Σεπτεμβρίου 2007 (ΦΕΚ 1889/τΒ/14.9.2007) ιδρύθηκε και λειτουργεί, στο πλαίσιο του **Διεπιστημονικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Π.Μ.Σ.) του Ε.Μ.Π. «Περιβάλλον και Ανάπτυξη»** και δεύτερη κατεύθυνση σπουδών, η οποία οδηγεί στη λήψη Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) του Ε.Μ.Π., στο αντικείμενο **Περιβάλλον και Ανάπτυξη των Ορεινών Περιοχών.**

Τα μαθήματα και οι ερευνητικές εργασίες της δεύτερης κατεύθυνσης, η οποία λειτουργεί από τον Σεπτέμβριο του 2008, πραγματοποιούνται στις εγκαταστάσεις του Ε.Μ.Π. στο Μετσόβιο Κέντρο Διεπιστημονικής Έρευνας (ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π.) στο Μέτσοβο, όπου διαμένουν

δωρεάν οι Μεταπτυχιακοί Φοιτητές που επιλέχθηκαν και δεν έχουν μόνιμη κατοικία στο Μέτσοβο.

Διοργάνωση ανά τριετία από το Ε.Μ.Π. και το ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. Διεπιστημονικών Διαπανεπιστημιακών Συνεδρίων στο Μέτσοβο, σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ιωαννίνων, το Δήμο Μετσόβου και το Ίδρυμα Ανάπτυξης του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π.

Το Ε.Μ.Π. και το ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. καθιέρωσαν το θεσμό οργάνωσης και διεξαγωγής ανά τριετία Διεπιστημονικών Διαπανεπιστημιακών Συνεδρίων στην πατρίδα των ιδρυτών και μεγάλων ευεργετών του Ε.Μ.Π., δηλαδή το Μέτσοβο.

Έχουν πραγματοποιηθεί:

- το **1ο Διεπιστημονικό Διαπανεπιστημιακό Συνέδριο** του Ε.Μ.Π. και του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. «**Το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο για το Μέτσοβο. Επιστρέφοντας ένα μέρος του χρέους**», στο Συνεδριακό Κέντρο Μετσόβου, 5-7 Μαΐου 1995. Παρουσιάστηκαν και συζητήθηκαν 39 διεπιστημονικές ερευνητικές εργασίες και δημοσιεύτηκαν στα Πρακτικά του Συνεδρίου (744 σελίδες),
- το **2ο Διεπιστημονικό Διαπανεπιστημιακό Συνέδριο** του Ε.Μ.Π. και του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. «**Τεχνολογία, Πολιτισμός και Αποκέντρωση**», στο Συνεδριακό Κέντρο Μετσόβου, 3-6 Ιουνίου 1998. Παρουσιάστηκαν και συζητήθηκαν 50 διεπιστημονικές ερευνητικές εργασίες και δημοσιεύτηκαν στα Πρακτικά του Συνεδρίου (760 σελίδες),
- το **3ο Διεπιστημονικό Διαπανεπιστημιακό Συνέδριο** του Ε.Μ.Π. και του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. «**Η Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη στις Ορεινές Περιοχές. Θεωρία και Πράξη**», Συνεδριακό Κέντρο Μετσόβου, 7-10 Ιουνίου 2001. Παρουσιάστηκαν και συζητήθηκαν 55 διεπιστημονικές ερευνητικές εργασίες και δημοσιεύτηκαν στα Πρακτικά του Συνεδρίου (1004 σελίδες)
- το **4ο Διεπιστημονικό Διαπανεπιστημιακό Συνέδριο** του Ε.Μ.Π. και του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. «**Η Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη της Ηπείρου**», Συνεδριακό Κέντρο Μετσόβου, 23-26 Σεπτεμβρίου 2004. Παρουσιάστηκαν και συζητήθηκαν 63 διεπιστημονικές ερευνητικές εργασίες οι οποίες και δημοσιεύτηκαν στα Πρακτικά του Συνεδρίου (Τόμος Ι - 507 σελίδες, Τόμος ΙΙ - 797 σελίδες)
- το **5ο Διεπιστημονικό Διαπανεπιστημιακό Συνέδριο** του Ε.Μ.Π. και του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. «**Παιδεία, Έρευνα, Τεχνολογία. Από το Χτες στο Αύριο**», Συνεδριακό Κέντρο Μετσόβου και ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π., 27-30 Σεπτεμβρίου 2007. Παρουσιάστηκαν και συζητήθηκαν 60 διεπιστημονικές ερευνητικές εργασίες, οι οποίες και δημοσιεύτηκαν στα Πρακτικά του Συνεδρίου (Τόμος Ι - 564 σελίδες, Τόμος ΙΙ - 516 σελίδες)
- το **6ο Διεπιστημονικό Διαπανεπιστημιακό Συνέδριο** του Ε.Μ.Π. και του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. «**Η Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη των Ορεινών Περιοχών. Διεπιστημονικές Έρευνες, Μελέτες και Συμβολές, Έργα, Δράσεις, Στρατηγικές, Πολιτικές, Εφαρμογές, Προοπτικές, Δυνατότητες και Περιορισμοί**», εγκαταστάσεις του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. στο Μέτσοβο, 16-19 Σεπτεμβρίου 2010. Πραγματοποιήθηκαν επτά γενικές και τέσσερις παράλληλες συνεδριάσεις και παρουσιάστηκαν 70 εισηγήσεις. Τα πρακτικά του 6ου Συνεδρίου έχουν αναρτηθεί στη δικτυακή διεύθυνση του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π.:

http://www.ntua.gr/MIRC/6th_conference/6th_conference_presentations.html

Το **7ο Διεπιστημονικό Διαπανεπιστημιακό Συνέδριο** του Ε.Μ.Π. και του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. με θέμα «**Η Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη στην Ελλάδα στα Χρόνια της Πολυδιάστατης Κρίσης. Αιτίες, Ευθύνες, Προτάσεις, Μέτρα, Δράσεις και Προοπτικές**» θα πραγματοποιηθεί στις 12-15 Σεπτεμβρίου 2013, στις εγκαταστάσεις του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. στο Μέτσοβο.

Συνδιοργάνωση συνεδρίων με άλλους επιστημονικούς και κοινωνικούς φορείς

Στο πλαίσιο συνεργασιών που αναπτύσσει το ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. με άλλους επιστημονικούς και κοινωνικούς φορείς με αντικείμενο τα σύγχρονα πολυδιάστατα προβλήματα περιβάλλοντος και ανάπτυξης, πραγματοποιήθηκαν τα:

- **7^ο Πανελλήνιο Επιστημονικό Συνέδριο «Προβλήματα Σοσιαλισμού»** με θέμα «**Το Πρόβλημα του Πολιτισμού στο Σύγχρονο Κόσμο**», Τομέας Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Ίδρυμα Ανάπτυξης του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π., Δημοτική και Νομαρχιακή Αυτοδιοίκησης Χανίων, Χανιά, 20-21 Αυγούστου 2003.
- **6^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Περιβάλλοντος** με θέμα «**Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη και Περιβάλλον**», Ένωση Ελλήνων Φυσικών, Μετσόβιο Κέντρο Διεπιστημονικής Έρευνας του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π., Πολυτεχνική Σχολή του Α.Π.Θ., Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Θεσσαλονίκης, Π.Ε.Ε.Κ.Π.Ε. – Παράρτημα Κεντρικής Μακεδονίας, Θεσσαλονίκη, 9-12 Δεκεμβρίου 2004.
- **Διεθνές Επιστημονικό Συμπόσιο** με θέμα: "Η λογοτεχνία και τα βουνά", Συνδιοργάνωση Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π., Ιδρύματος Ανάπτυξης του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. και UNIVERSITÉ "Paul Valéry"-MONTPELLIER III Département des Études Néohelléniques, 9 Μαρτίου 2009.
- **Διεθνής συνάντηση εργασίας με θέμα: "International Technical Laser Workshop on SLR Tracking of GNSS Constellations"**, Συνδιοργάνωση: International Laser Ranging Service (ILRS), National Aeronautics and Space Administration (NASA), School of Rural & Surveying Engineering of the National Technical University of Athens (NTUA), Dionysos Satellite Observatory(DSO),Joint Center for Earth Systems Technology (JCET) University of Maryland, Baltimore County (UMBC) & NASA, Goddard Space Flight Center , Hellenic Military Geographical Service (HMGS), Metsovo Conference Centre (MCC), Metsovion Interdisciplinary Research Center (MIRC) of the NTUA, 14-19 Σεπτεμβρίου 2009.

Διοργάνωση εκπαιδευτικών και διεπιστημονικών ημερίδων και διημερίδων

Το ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π., σε στενή πάντοτε συνεργασία με τη 2^η Κατεύθυνση Σπουδών του Διεπιστημονικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Π.Μ.Σ.) του Ε.Μ.Π. «Περιβάλλον και Ανάπτυξη», το Ίδρυμα Ανάπτυξης του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. και το Ίδρυμα Ερευνών Κτηματολογίου, διοργανώνει και πραγματοποιεί κάθε χρόνο σειρά εκπαιδευτικών, ερευνητικών και πολιτισμικών σεμιναρίων και διεπιστημονικών ημερίδων, στις εγκαταστάσεις του Ε.Μ.Π. στο Μέτσοβο (ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π.), στις οποίες λαμβάνουν μέρος μεταπτυχιακοί φοιτητές, διδάσκοντες, επιστημονικοί και άλλοι τοπικοί και κοινωνικοί φορείς. Η θεματολογία των ημερίδων είναι ευρεία, καλύπτοντας πεδία όπως: επιστήμες της ανάπτυξης και του περιβάλλοντος, φύση και πολιτισμός στις ορεινές περιοχές, επιστήμες και τεχνικές της Φωτοερμηνείας, Τηλεπισκόπησης και των Ψηφιακών Επεξεργασιών Τηλεπισκοπικών Απεικονίσεων με εφαρμογή στις ορεινές περιοχές, σημασία της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής στην ανάπτυξη των ορεινών περιοχών, κοινωνίες του ορεινού χώρου, Αξιοβίωτη Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη, περιβάλλον και πολιτική γης στις ορεινές περιοχές, κατολισθήσεις στην περιοχή του Μετσόβου: αιτίες- πρόληψη- αντιμετώπιση κα.

Οι εκδηλώσεις αυτές είναι ανοιχτές για το κοινό και ακολουθεί ανοιχτή συζήτηση μεταξύ των παρευρισκομένων.

Συλλογικές Διεπιστημονικές Έρευνες

Το Δ.Π.Μ.Σ. του Ε.Μ.Π. «Περιβάλλον και Ανάπτυξη» σε συνεργασία με το ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. πραγματοποιεί κάθε χρόνο **Συλλογικές Διεπιστημονικές Έρευνες** με σκοπό τη διαμόρφωση προτάσεων για ένα Σχέδιο Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης για κάθε Νομό της

Ελλάδας. Από το 2002 έως και το 2012 έχουν ολοκληρωθεί ή/και βρίσκονται υπό υλοποίηση 44 ομαδικές ερευνητικές εργασίες των μεταπτυχιακών φοιτητών του και συγκεκριμένα για τους Νομούς:

Ευρυτανίας, Αρκαδίας, Κοζάνης, Ζακύνθου, Θεσσαλονίκης, Λακωνίας, Λέσβου, Άρτας, Θεσπρωτίας, Ιωαννίνων, Πρεβέζης, Β. Και ΒΔ Ορεινών Περιοχών του Νομού Μεσσηνίας, Λευκάδας, Λασιθίου, Μαγνησίας, Χίου, Κιλκίς, Καστοριάς, Αχαΐας, Κορίνθου, Τρικάλων, Γρεβενών, Σάμου, Φωκίδας, Λευκάδας, Λάρισας, Καρδίτσας, Φλώρινας, Σερρών, Μεσσηνίας, Πιερίας, Εύβοιας, Αιτωλοακαρνανίας, Φθιώτιδας, Χαλκιδικής, Κεφαλληνίας, Ξάνθης, Αργολίδας

Στις συλλογικές διεπιστημονικές έρευνες περιλαμβάνονται ακόμη:

- Ολοκληρωμένη και Αξιοβίωτη Ανάπτυξη των Ελληνικών Νησιών
- Η Συνάντηση Κορυφής για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη στο Ρίο (1992) και η Συμβολή της στη Διαμόρφωση των Σχέσεων Ανθρώπου – Περιβάλλοντος. Κριτική Παρουσίαση της Ιστορικής Εξέλιξης Πριν και Μετά.
- Οι Αναπτυξιακοί Νόμοι της Ελλάδας – Κριτική προσέγγιση από την σκοπιά της Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης
- Η Περιβαλλοντική Νομοθεσία στην Ελλάδα από τη σκοπιά της Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης
- Νόμοι Χωροταξίας και Πολεοδομίας – Κριτική προσέγγιση από τη σκοπιά της Αξιοβίωτης Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης
- Οικονομική, Κοινωνική, Πολιτισμική, Τεχνική-Τεχνολογική Ανάπτυξη Ορεινών Περιοχών της Ευρώπης με Έμφαση στον Πολιτισμό

Επίσης στο ίδιο πλαίσιο της σταθερής και δημιουργικής συνεργασίας με το Διεπιστημονικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Π.Μ.Σ.) του Ε.Μ.Π. «Περιβάλλον και Ανάπτυξη» (1^η και 2 κατεύθυνση σπουδών) εκπονούνται κάθε χρόνο μεταπτυχιακές εργασίες για την ολοκληρωμένη ανάπτυξη των ορεινών και μειονεκτικών περιοχών, στις οποίες η ερευνητική και επιστημονική ομάδα του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. παρέχει όποια βοήθεια και καθοδήγηση ζητηθεί κάθε φορά.

Δημιουργία αρχείου για την ολοκληρωμένη ανάπτυξη των ορεινών περιοχών

Οι Επιστημονικοί συνεργάτες του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. δημιούργησαν αρχείο για τους οργανισμούς, τα ερευνητικά κέντρα και τα δίκτυα τα οποία ασχολούνται με τις έρευνες, τις μελέτες, τις πολιτικές και τις πρωτοβουλίες ανάπτυξης των ορεινών περιοχών στην Ελλάδα και τον κόσμο.

Συγκεκριμένα δημιουργήθηκε και ενημερώνεται συστηματικά ηλεκτρονικό και έντυπο αρχείο του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. και του Ιδρύματος Ανάπτυξης του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π., το οποίο περιλαμβάνει κείμενα, άρθρα, ερευνητικά πονήματα και μελέτες τα οποία στην πλειονότητά τους δημοσιεύονται στο Διαδίκτυο και σε επιστημονικά περιοδικά, καθώς και νομοθεσίες, κανονισμούς και ψηφίσματα τα οποία αφορούν στις εξής θεματικές κατηγορίες:

1. Φυσικό, κοινωνικοοικονομικό και πολιτισμικό περιβάλλον των ορεινών περιοχών
2. Θεσμοί για τις ορεινές περιοχές
3. Ευρώπη και ορεινές περιοχές
4. Διεθνείς οργανώσεις και προγράμματα ανάπτυξης των ορεινών περιοχών
5. Βιοποικιλότητα και κλίμα
6. Αξιοποίηση / Διαχείριση των φυσικών διαθεσίμων των ορεινών περιοχών
7. Τουρισμός στις ορεινές περιοχές
8. Τεχνολογία για τις ορεινές περιοχές
9. Εκπαίδευση

10. Αξιοβίωτη Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη των ορεινών περιοχών

Επιπλέον δημιουργήθηκαν και ενημερώνονται συστηματικά κατάλογοι με χρήσιμες ηλεκτρονικές διευθύνσεις που αφορούν σε:

1. Οργανισμούς και ηλεκτρονικές πύλες με αντικείμενο τη «βιώσιμη ανάπτυξη»
2. Οργανισμούς, ηλεκτρονικές πύλες και ερευνητικά προγράμματα που αφορούν στις ορεινές περιοχές στην Ελλάδα και τον κόσμο
3. Προγράμματα σπουδών για το ορεινό περιβάλλον
4. Οργανισμούς, ηλεκτρονικές πύλες και περιοδικά με αντικείμενο «Περιβάλλον και Ανάπτυξη»
5. Προγράμματα σπουδών με αντικείμενο «Περιβάλλον και Ανάπτυξη»
6. Επιστημονικές, ερευνητικές και πολιτισμικές δράσεις για την Αξιοβίωτη Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη των ορεινών περιοχών

Τέλος, στο πλαίσιο των προσπαθειών του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. για Ολοκληρωμένες Αποδόσεις των φυσικών διαθεσίμων των ορεινών περιοχών της χώρας μας, πραγματοποιήθηκαν τα εξής:

- Δημιουργία αρχείου με ψηφιακές τηλεπισκοπικές απεικονίσεις της Περιφέρειας Ηπείρου.
- Δημιουργία αρχείου με εκθέσεις από Προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης που έλαβαν χώρα την περίοδο 2003-2004 στην Περιφέρεια Ηπείρου.
- Προμήθεια από το Υπουργείο Γεωργίας της βάσης δεδομένων και των χαρτών που συντάχθηκαν στο πλαίσιο της εκπόνησης του έργου για το ελαιοκομικό και αμπελουργικό μητρώο.
- Με βάση τις Ολοκληρωμένες Αποδόσεις της περιοχής, διατύπωση προτάσεων για αναπτυξιακά σχέδια, αναδιαρθρώσεις καλλιεργειών, ήπιες τουριστικές δραστηριότητες κ.λπ.
- Διατύπωση προτάσεων για τη διενέργεια Ολοκληρωμένων Αναδασμών (Ρόκος 2001) στην περιοχή της Ηπείρου.

Συμμετογή και ανάπτυξη συνεργασιών με υπάρχοντα δίκτυα και πρωτοβουλίες για την ανάπτυξη των ορεινών περιοχών

Το ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. για την προστασία και ανάπτυξη του ορεινού περιβάλλοντος και των τοπικών ευρωπαϊκών πολιτισμών είναι από το 2000 μέλος του διεθνούς και ευρωπαϊκού [Mountain Forum](#), το οποίο αποτελεί διεθνές δίκτυο μη κυβερνητικών οργανισμών, ερευνητικών κέντρων, πανεπιστημίων, κυβερνήσεων, πολυμερών αντιπροσωπειών και ιδιωτικών οργανισμών με στόχο την «παγκόσμια δράση προς την κατεύθυνση της ισόρροπης και οικολογικά βιώσιμης ανάπτυξης των ορεινών περιοχών μέσω ανταλλαγής πληροφοριών, αμοιβαίας υποστήριξης και συνεργασίας». Ως μέλος του Mountain Forum, το ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. έχει πρόσβαση σε πληροφορίες, κείμενα, αναφορές και βιβλιογραφία από όλο τον κόσμο με αντικείμενο το ορεινό περιβάλλον, αλλά και στο forum ανταλλαγής απόψεων, δημοσιεύσεων, προτάσεων, πορισμάτων ερευνητικών εργασιών και εκδόσεων.

Ο Επιστημονικός και Διοικητικός Υπεύθυνος του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. Καθηγητής Δ. Ρόκος και το Ίδρυμα Ανάπτυξης του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. συνυπέγραψαν μαζί με πολλούς πανεπιστημιακούς, ερευνητικά κέντρα και μη κυβερνητικούς οργανισμούς από όλη την Ευρώπη, το “Europe’s Mountain Challenge Statement” το οποίο παρουσιάστηκε στην Ευρωπαϊκή Διάσκεψη για το Περιβάλλον στο Κίεβο το Μάιο του 2003 με στόχους οι οποίοι συνάδουν με την Αξιοβίωτη Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη των Ορεινών Περιοχών.

Επιπλέον, το ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. συνεργάζεται με το [International Centre for Integrated Mountain Development \(ICIMOD\)](#) με τη μορφή ανταλλαγής εκδόσεων, στο πλαίσιο της προσπάθειας για διάχυση της γνώσης σε διεθνές επίπεδο, ανάμεσα σε

οργανισμούς οι οποίοι έχουν ως αντικείμενο την ανάπτυξη και προστασία του ορεινού περιβάλλοντος.

Επίσης, το 2004 το ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. σύναψε συνεργασία με το **Σύνδεσμο Ελλήνων Περιφερειολόγων**, το Διοικητικό Συμβούλιο του οποίου αποφάσισε στην υπ' αριθμό 4 Συνεδρίασή του της 4/5/2004 να προσφέρει εθελοντικά και άμισθα τις υπηρεσίες του για τις ερευνητικές προσπάθειες του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. για την επίτευξη των ίδιων κοινών στόχων, μεταξύ άλλων της διερεύνησης των αλληλεπιδράσεων των τοπικών ευρωπαϊκών πολιτισμών, της προστασίας και της ανάπτυξης των ορεινών όγκων της Ηπείρου και γενικά της Ελλάδας.

Το ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π., καθώς και μέλη της επιστημονικής και ερευνητικής του ομάδας, έγιναν αποδεκτοί ως μέλη του **South Eastern European Mountain Research Network (SEEmore)** το οποίο συστάθηκε τον Απρίλιο του 2009 από το **Mountain Research Initiative**, δίκτυο στο οποίο ο Επιστημονικός Υπεύθυνος του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. και μέλη της επιστημονικής του ομάδας είναι μέλη από το 2002. Στόχος του δικτύου SEEmore είναι η προετοιμασία Συνθήκης για την Προστασία και τη Βιώσιμη Ανάπτυξη των Ορεινών Περιοχών της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, ακολουθώντας τα θετικά παραδείγματα των αντίστοιχων Συνθηκών για τις Άλπεις και τα Καρπάθια Όρη. Στο πλαίσιο της συνεργασίας αυτής, από τον Σεπτέμβριο του 2010, τα μέλη της επιστημονικής και ερευνητικής ομάδας του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. Α. Γεροντέλη, Ε. Μιχαηλίδου και Ν. Δολόγλου, αποδίδουν και επιμελούνται στα Ελληνικά το διμηνιαίο Ενημερωτικό Δελτίο του δικτύου SEEmore, το οποίο αρχικά κυκλοφορεί στα Αγγλικά, προκειμένου να δοθεί περισσότερη δημοσιότητα σχετικά με τις δραστηριότητες του δικτύου στην Ελληνική επιστημονική κοινότητα και να ενισχυθεί η έρευνα, η ευαισθητοποίηση και η διάχυση της γνώσης για τις ορεινές περιοχές της Ελλάδας και των Βαλκανίων. Η Ελληνική έκδοση του διμηνιαίου Ενημερωτικού Δελτίου αποστέλλεται ηλεκτρονικά σε επιστήμονες, ερευνητές, μελετητές και εκπροσώπους μη κυβερνητικών οργανώσεων, αναπτυξιακών εταιρειών και άλλων σχετικών φορέων, σύμφωνα με σχετικό κατάλογο που καταρτίστηκε από το ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. Ήδη η προσπάθεια φαίνεται ότι έχει θετικά αποτελέσματα, καθώς το ενημερωτικό δελτίο παρουσιάζει μεγάλη αναγνωσιμότητα και αρκετοί από τα μέλη του σχετικού καταλόγου εκδήλωσαν ενδιαφέρον να συμμετάσχουν στο δίκτυο SEEmore.

Παράλληλα, σε συνέχεια της συνεργασίας με το δίκτυο SEEmore και στο πλαίσιο της συγκρότησης της Επιστημονικής Συντονιστικής Επιτροπής(SSC) του, το Νοέμβριο του 2012 υπεβλήθη η υποψηφιότητα του Καθηγητή του Ε.Μ.Π. Δημήτρη Καλιαμπάκου, Αναπληρωτή Διοικητικού και Επιστημονικού Υπεύθυνου του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. ως Εθνικού Αντιπροσώπου στην **Επιστημονική Συντονιστική Επιτροπή του Δικτύου**. Η υποψηφιότητα έγινε δεκτή και η πρώτη συνεδρίαση για την Εκλογή των μελών της SSC καθώς και η Συνάντηση Εργασίας για τον Στρατηγικό Σχεδιασμό της SSC θα πραγματοποιηθεί τον Μάρτιο του 2013.

Τέλος μια νέα συνεργασία ξεκίνησε στο τέλος του 2012, αυτή με το **Mountain Partnership**, ο οποίος είναι μια εθελοντική ένωση εταιρών, με μέλημα να βελτιώσει τις συνθήκες ζωής των κατοίκων των ορεινών περιοχών και να προστατεύει το ορεινό περιβάλλον. Μέλη της είναι έως τώρα 50 κυβερνήσεις, 16 κυβερνητικοί φορείς και 141 άλλες ομάδες (δήμοι, ΜΚΟ, ερευνητικά κέντρα κλπ)

Συνεργασία με το Ίδρυμα Ανάπτυξης του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π.

Το Κοινωφελές Ίδρυμα Ανάπτυξης του Μετσόβιου Κέντρου Διεπιστημονικής Έρευνας (ΜΕ.Κ.Δ.Ε.) του Ε.Μ.Πολυτεχνείου, για την προστασία και ανάπτυξη του ορεινού περιβάλλοντος και των τοπικών ευρωπαϊκών πολιτισμών, αποτελεί Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου του οποίου η σύσταση και ο οργανισμός εγκρίθηκαν με το Προεδρικό

Διάταγμα που δημοσιεύθηκε στο φύλλο 559 της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως τ. Β' της 15ης Μαΐου του 2001.

Σκοπός του Ιδρύματος είναι η διαρκής, συστηματική και ολοκληρωμένη υποστήριξη της λειτουργίας και ανάπτυξης του Μετσόβιου Κέντρου Διεπιστημονικής Έρευνας (ΜΕ.Κ.Δ.Ε.) του Ε.Μ.Π. στο Μέτσοβο, σε επιστημονικό, ερευνητικό, τεχνικό/τεχνολογικό, πολιτισμικό, κοινωνικό και οικονομικό επίπεδο και η δημιουργική συνεργασία μ' αυτό, για την εκπλήρωση των σκοπών του, δηλαδή την προστασία και ανάπτυξη του ορεινού περιβάλλοντος και των τοπικών ευρωπαϊκών πολιτισμών.

Στο πλαίσιο της συνεργασίας του με το ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π., το Ίδρυμα Ανάπτυξης του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. θεσμοθέτησε και έχει απονείμει χρηματικά βραβεία που αφορούν:

- Στους δύο πρώτους, κατά σειρά, φοιτητές του Ε.Μ.Π. με καταγωγή από το Μέτσοβο, α) με το μεγαλύτερο βαθμό εισαγωγής στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο και β) με το μεγαλύτερο βαθμό αποφοίτησης από το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο,
- Στην καλύτερη διπλωματική, μεταπτυχιακή και διδακτορική εργασία στο πεδίο «Προστασία και Ανάπτυξη του Ορεινού Περιβάλλοντος και των Τοπικών Ευρωπαϊκών Πολιτισμών» και
- Στις καλύτερες ερευνητικές εργασίες με αντικείμενο την αξιοβίωτη ολοκληρωμένη ανάπτυξη των ορεινών περιοχών, δηλαδή την ταυτόχρονα οικονομική, κοινωνική, τεχνική/τεχνολογική, πολιτική και πολιτισμική, σε διαλεκτική αρμονία και με σεβασμό στο περιβάλλον και την προστασία των τοπικών Ευρωπαϊκών πολιτισμών.

Το Ίδρυμα Ανάπτυξης του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π., επικουρούμενο από το ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π., στο πλαίσιο των σκοπών του, δηλαδή της πολυδιάστατης ενίσχυσης της διεπιστημονικής, εκπαιδευτικής, ερευνητικής και πολιτιστικής αποστολής του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π.

- τον Νοέμβριο του 2010, διοργάνωσε τον **1^ο Διαγωνισμό Ταινιών Τεκμηρίωσης για το Περιβάλλον και την Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη των Ορεινών Περιοχών**, με στόχο να συμβάλει ουσιαστικά στην προσπάθεια ξαναζωντανέματος της υπαίθρου και ιδιαίτερα των ορεινών περιοχών, στα χρόνια της πολυδιάστατης κρίσης.

Προκειμένου να προβληθεί ο 1^{ος} Διαγωνισμός εστάλη [Δελτίο Τύπου](#) σε λίστα με πιθανούς ενδιαφερόμενους και έγινε εκτενής προβολή και προώθησή του Δελτίου Τύπου μέσω έντυπων και ηλεκτρονικών μέσων σε περίπου 120 δικτυακούς τόπους. Παράλληλα δημιουργήθηκε εθελοντικά/αμισθα [τηλεοπτικό σποτ](#) το οποίο προβλήθηκε δωρεάν επί ένα μήνα στα εθνικά δημόσια και ιδιωτικά τηλεοπτικά κανάλια. Μετά την επιτυχία του 1^{ου} Διαγωνισμού που ολοκληρώθηκε τον Δεκέμβριο του 2011, έγινε η [απονομή των βραβείων](#) με προβολή των ταινιών στην [Αθήνα](#) και στο [Μέτσοβο](#).

- τον Φεβρουάριο του 2012 ξεκίνησε τη διαδικασία προβολής του 2^{ου} Διαγωνισμού ντοκιμαντέρ, ο οποίος είναι αφιερωμένος στον μεγάλο δημιουργό Θόδωρο Αγγελόπουλο και το πολύτιμο για την πατρίδα μας έργο του. Προκειμένου ο 2^{ος} Διαγωνισμός να έχει την μέγιστη δυνατή προβολή και συμμετοχή, πραγματοποιήθηκε προώθηση στο διαδίκτυο με αποστολή του [Δελτίου Τύπου](#) σε λίστα πιθανών ενδιαφερόμενων, δωρεάν δημιουργία [τηλεοπτικού σποτ](#) και δωρεάν προβολή του για έναν μήνα στα δημόσια και ιδιωτικά εθνικά τηλεοπτικά κανάλια, mini αφιέρωμα-συνέντευξη συνεργάτιδας του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. ζωντανά στο κανάλι [ΣΚΑΙ](#), καθώς και δημιουργία ειδικής σελίδας στο [facebook](#). Ο διαγωνισμός λήγει στις 10 Οκτωβρίου 2013.

Μετά την επιτυχία του 1ου και την προκήρυξη του 2ου Διαγωνισμού Ταινιών Τεκμηρίωσης αποφασίστηκε από τα μέλη του ΔΣ του Ιδρύματος Ανάπτυξης να καθιερωθεί ο Διαγωνισμός ως ανά διετία θεσμός.

Έρευνα με ερωτηματολόγια για τη φυσική, κοινωνικοοικονομική και πολιτισμική πραγματικότητα των ορεινών δήμων και κοινοτήτων της Ηπείρου

Με στόχο την ουσιαστική συμβολή του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. στην διερεύνηση και καταγραφή της φυσικής, κοινωνικοοικονομικής και πολιτισμικής πραγματικότητας για την Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη των ορεινών δήμων και κοινοτήτων της Ηπείρου η οποία αποτελεί την πλέον ορεινή Περιφέρεια της Ελλάδας και μία από τις φτωχότερες Περιφέρειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, απεστάλη σε όλους τους ορεινούς δήμους και κοινότητες της περιοχής ειδικά επεξεργασμένο και κατάλληλα διαμορφωμένο ερωτηματολόγιο. Για λόγους διασταύρωσης και ελέγχου της αξιοπιστίας των απαντήσεων που δόθηκαν από τις Δημοτικές και Κοινοτικές αρχές, φοιτητές του Ε.Μ.Π. με καταγωγή από την Ήπειρο, ένας έμπειρος διπλωματούχος Αγρονόμος Τοπογράφος Μηχανικός συνεργάτης του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. και η Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδας, με επιτόπιες επισκέψεις και συζητήσεις με τους μόνιμους κατοίκους, συμπλήρωσαν και αυτοί το ερωτηματολόγιο.

Η ερευνητική ομάδα του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. σε συνεργασία με το Ίδρυμα Ανάπτυξης του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π., προχώρησε στην καταχώριση των συμπληρωμένων ερωτηματολογίων σε σχετική βάση δεδομένων και στη στατιστική και χωρική επεξεργασία τους. Τα [αποτελέσματα](#) των επεξεργασιών αναδεικνύουν τις ανάγκες των ορεινών δήμων και κοινοτήτων της Ηπείρου και αποτελούν σημαντική υποδομή για τη διατύπωση προτάσεων και την εφαρμογή προγραμμάτων για την Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη των Ορεινών Δήμων, των Ορεινών Δημοτικών Διαμερισμάτων και Κοινοτήτων της Ηπείρου.

Βάση δεδομένων με μελέτες, έρευνες, μελετήματα, βιβλία, περιοδικά και ψηφιακούς δίσκους για τους τοπικούς πολιτισμούς της Ηπείρου

Το ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. σε συνεργασία με το Ίδρυμα Ανάπτυξης του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π., προχώρησε στη δημιουργία βάσης δεδομένων με μελέτες, έρευνες, μελετήματα, βιβλία, περιοδικά και ψηφιακούς δίσκους για τους τοπικούς πολιτισμούς της Ηπείρου.

Για κάθε εγγραφή στη βάση καταχωρίζονται πληροφορίες που αφορούν στο συγγραφέα, τον τίτλο, το έτος κυκλοφορίας, τον εκδότη, τη γεωγραφική περιοχή στην οποία αναφέρεται η μελέτη και τις βιβλιοθήκες στις οποίες διατίθεται, ενώ κάθε εγγραφή κατατάσσεται σε μία από τις παρακάτω θεματικές κατηγορίες:

1. Παράδοση και πολιτισμική κληρονομιά της Ηπείρου
2. Ιστορικές και λαογραφικές μελέτες
3. Γλώσσα – Ντοπιολαλιά
4. Κοινωνική ζωή, έθιμα, παραδόσεις, μύθοι, θρύλοι, παραμύθια
5. Παραδοσιακές τεχνικές, γνώσεις και δεξιότητες
6. Επιστήμες – Εκπαίδευση
7. Παραδοσιακή αρχιτεκτονική: Κατοικίες – Οικισμοί
8. Παραδοσιακή αρχιτεκτονική: Εκκλησίες – Μοναστήρια
9. Παραδοσιακή ποίηση, μουσική, χοροί, τέχνη, ενδυμασία, καλές τέχνες
10. Φυσικό περιβάλλον σε σχέση με την πολιτισμική κληρονομιά
11. Πρακτικά συνεδρίων
12. Φωτογραφικά λευκώματα

Αυτή τη στιγμή έχουν καταχωρισθεί περίπου 400 εγγραφές στη βάση δεδομένων.

Επίσης, στο πλαίσιο αυτό, δημιουργήθηκε αρχείο με τις ηλεκτρονικές διευθύνσεις και τους δικτυακούς τόπους των νομαρχιών, δήμων και κοινοτήτων της Περιφέρειας Ηπείρου, καθώς και των πολιτιστικών και περιβαλλοντικών συλλόγων, σωματείων, ιδρυμάτων, οργανώσεων, αναπτυξιακών εταιρειών και άλλων κοινωνικών και πολιτισμικών φορέων οι οποίοι ασχολούνται με την ανάπτυξη και προστασία του φυσικού και πολιτισμικού περιβάλλοντος της περιοχής.

Βάση δεδομένων σχετικά με τους τοπικούς πολιτισμούς των ορεινών περιοχών της Ελλάδας και την αλληλεπίδραση και αλληλεξάρτηση τους με το φυσικό ορεινό περιβάλλον

Σχεδιάστηκε και αναπτύσσεται «Βάση δεδομένων σχετικά με τους τοπικούς πολιτισμούς των ορεινών περιοχών της Ελλάδας και την αλληλεπίδραση και αλληλεξάρτηση τους με το φυσικό ορεινό περιβάλλον», η οποία σταδιακά αναρτάται στο διαδίκτυο.

Το έργο αυτό αποτελεί μια προσπάθεια δημιουργίας, διατήρησης και διαρκούς ενημέρωσης αρχείου και βάσης δεδομένων σχετικών με τις ορεινές περιοχές της Ελλάδας, την προστασία και ανάπτυξη του ορεινού περιβάλλοντός και των τοπικών πολιτισμών τους με βάση τις αρχές και τη μεθοδολογία της Αξιοβίωτης Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης.

Η συγκεκριμένη βάση δεδομένων δεν αποτελεί τουριστικό οδηγό για τις ορεινές περιοχές, αλλά μια βιβλιογραφική και διαδικτυακή ερευνητική υποδομή γνωριμίας με τη φυσική και κοινωνικοοικονομική πραγματικότητα, με τα πολιτισμικά χαρακτηριστικά, τις παραδόσεις, τις δεξιότητες και τεχνικές, το τοπικό περιβάλλον και τη βιοποικιλότητα του κάθε ορεινού δήμου και τις εύθραυστες σχέσεις αλληλεξάρτησης και αλληλεπίδρασης μεταξύ των στοιχείων αυτών και του ανθρώπινου παράγοντα, αλλά και των προβλημάτων και αναγκών που προκύπτουν μέσα από αυτές τις διαδραστικές σχέσεις και των εναλλακτικών σεναρίων ολοκληρωμένης τους ανάπτυξης.

Συγκεκριμένα η βάση δεδομένων περιλαμβάνει 25 πεδία για κάθε ορεινό δημοτικό διαμέρισμα τα οποία αφορούν στο περιβάλλον, την κοινωνία και τον πολιτισμό. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στα πεδία «Παραδοσιακή αρχιτεκτονική», «Υπέδαφος» και «Προστατευόμενες περιοχές-Μνημεία της φύσης», για τα οποία γίνεται εκτενής παρουσίαση με τη μορφή κειμένων, φωτογραφικού υλικού, χαρτών, ψηφιακών μοντέλων εδάφους και εκτεταμένων βιβλιογραφικών αναφορών.

Επίσης, στα πεδία «Αλληλεπίδραση περιβάλλοντος και τοπικού πολιτισμού» και «Προβλήματα-Ανάγκες» γίνεται προσπάθεια να αποτυπωθούν τα στοιχεία με αντικειμενικό τρόπο και με γνώμονα ότι στη διαμόρφωση και υλοποίηση προτάσεων για ένα σοβαρό, αξιόπιστο επιστημονικά, υπεύθυνο και συμμετοχικό σχέδιο Αξιοβίωτης Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης των ευάλωτων ορεινών οικοσυστημάτων-περιοχών, θα πρέπει να συνυπολογίζεται εξίσου και το αίσθημα της αυτοσυντήρησης που έχουν οι ντόπιοι κάτοικοι των ορεινών περιοχών, το οποίο σε συνδυασμό με τις δύσκολες συνθήκες τις οποίες μόνο οι ίδιοι βιώνουν, τους ωθεί στην επιλογή πρακτικών και μεθόδων πολύ πιο σχετικών με τις δυνατότητες και τους περιορισμούς του τόπου τους και με σεβασμό στη φύση που τους συντηρεί και τους στηρίζει.

Κατά τη διάρκεια του 2010 για την Περιφέρεια Θεσσαλίας και ειδικότερα για το Νομό Μαγνησίας, πραγματοποιήθηκαν:

- Συμπληρώσεις, ενημερώσεις και διεξοδικότερη παρουσίαση των αρχιτεκτονικών, γεωλογικών και περιβαλλοντικών στοιχείων του Νομού.
- Εκτενέστερη επεξεργασία και ανάλυση των επιμέρους προβλημάτων (κοινωνικών, πολιτισμικών, περιβαλλοντικών, οικονομικών) καθώς και των αναγκών και ελλείψεων των ορεινών περιοχών του Νομού.
- Περαιτέρω ανάλυση της σχέσης αλληλεξάρτησης και δυναμικής επιρροής μεταξύ φυσικού περιβάλλοντος, τοπικού πολιτισμού και ορεινών κοινωνιών του Νομού.

Τα προηγούμενα χρόνια ολοκληρώθηκαν όλοι οι Νομοί της Περιφέρειας Ηπείρου, ο Νομός Έβρου και οι Νομοί Καρδίτσας, Λάρισας και Τρικάλων. Για τους Νομούς αυτούς και ιδιαίτερα για την Περιφέρεια Ηπείρου, για την οποία το σχετικό τμήμα της Βάσης δημοσιεύεται ήδη στην ιστοσελίδα του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π., (http://www.ntua.gr/MIRC/db/epirus_db/Hpeiros.htm), τα στοιχεία ενημερώνονται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Η Βάση, απευθύνεται αφενός μεν σε ερευνητές, παιδαγωγούς, σπουδαστές, φοιτητές, μαθητές, ως μια αφετηρία για περαιτέρω έρευνα, μελέτη επέκταση και εμβάθυνση των επιμέρους στοιχείων της, αφετέρου δε σε ΟΤΑ, σε τοπικούς φορείς, συλλογικότητες και πρωτοβουλίες κατοίκων και αποδήμων, σε πολιτιστικούς και επιστημονικούς συλλόγους κ.α. Η βάση, μέσα από τη δημιουργική αξιοποίηση της τεχνολογίας (διαδίκτυο), φέρνει κοντά όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, ώστε με θεμέλιο τη συνολική εικόνα της κατάστασης όλων των ορεινών Δημοτικών Διαμερισμάτων της Ελλάδας, να μπορέσουν να συμβάλουν με τις ιδέες, τις προτάσεις, τις δράσεις και πράξεις τους στην προσπάθεια για Αξιοβίωτη Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη των ευαίσθητων ορεινών περιοχών, την ανάδειξη των τοπικών τους πολιτισμών και την προστασία των οικοσυστημάτων.

Άλλες δραστηριότητες του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π.

- Οι επιστημονικοί και ερευνητικοί συνεργάτες του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. στο πλαίσιο της διαρκούς επιμόρφωσής τους και ανάπτυξης των δραστηριοτήτων τους, συμμετέχουν και παρακολουθούν επιστημονικά συνέδρια, ημερίδες, workshops εντός και εκτός Ελλάδας, παρουσιάζουν και/ή δημοσιεύουν εισηγήσεις τους σε Επιστημονικά Συνέδρια, Ημερίδες, Περιοδικά, Τόμους κ.λπ.
- Στο πλαίσιο της ανάπτυξης συνεργασιών αλλά και σύνδεσης με τοπικούς φορείς παιδείας, έρευνας και πολιτισμικής ανάπτυξης της Ηπείρου, αλλά και της παροχής συνεχιζόμενης εκπαίδευσης, το ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. παραχωρεί την αίθουσα διαλέξεων στις εγκαταστάσεις του στο Μέτσοβο, για την πραγματοποίηση σχετικών εκδηλώσεων, σεμιναρίων κ.λπ.
- Στο γενικότερο πλαίσιο ανάπτυξης και διεύρυνσης των συνεργασιών του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. με πολιτιστικούς και κοινωνικούς φορείς αλλά και φορείς τυπικής, άτυπης και μη τυπικής εκπαίδευσης, η επιστημονική συνεργάτιδα του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π., Α. Γεροντέλη, συνεργάζεται, από το 2011, με το κοινωφελές πολιτιστικό [Ίδρυμα Αικατερίνης Λασκαρίδη](#), ως εκπαιδύτρια στα [εκπαιδευτικά προγράμματα](#) του Ιδρύματος στα σχετικά πεδία δραστηριοποίησης του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π.
- Η 11^η Δεκεμβρίου καθιερώθηκε το 2003 από τα Ηνωμένα Έθνη ως Παγκόσμια Ημέρα Βουνών, προκειμένου να ευαισθητοποιηθεί ο κόσμος για την σημασία των ορεινών περιοχών στη ζωή μας. Σε αυτό το πλαίσιο και με έγκριση για την χρήση του επίσημου λογότυπου από την FAO² δημιουργήθηκε 3σέλιδο κείμενο ευαισθητοποίησης στα [ελληνικά](#) και στα [αγγλικά](#) το οποίο διαδόθηκε μέσω του διαδικτύου (σε σχετικές διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, σε διαδικτυακούς τόπους και σε κοινωνικά μέσα δικτύωσης).
- Στο πλαίσιο της παρακολούθησης, καταγραφής και κριτικής ανάλυσης των τοπικών, εθνικών και παγκόσμιων σχεδίων δράσης/προγραμμάτων για την ανάπτυξη και το περιβάλλον, ιδιαίτερα των ορεινών περιοχών, η επιστημονική ομάδα του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. παρακολούθησε την Παγκόσμια Διάσκεψη Κορυφής RIO+20 (Ρίο, Ιούνιος 2012) και έλαβε μέρος στη διαβούλευση για τη διαμόρφωση του Zero draft Outcome Document και του κειμένου “The future we want” που τελικά υιοθετήθηκε, μέσα από την αποστολή σχετικού κειμένου για την ανάπτυξη των ορεινών περιοχών αλλά και την ενεργό συμμετοχή στην on-line πλατφόρμα επικοινωνία RIO+20 dialogues. [Περισσότερες πληροφορίες](#)
- Μέσα στο 2012 έγινε ανανέωση και επικαιροποίηση της [ιστοσελίδας του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π.](#) στα Ελληνικά και το ίδιο προγραμματίζεται να γίνει και για την αγγλική της έκδοση. Προκειμένου να είναι εύκολα προσβάσιμα και συγκεντρωμένα για κάθε

---

² Food and Agriculture Organization of the United Nations

ενδιαφερόμενο μελετητή, φοιτητή, ερευνητή, επιστήμονα κ.λπ. τα σημαντικότερα κείμενα, άρθρα, μελέτες, εργασίας κ.λπ. των επιστημονικών και ερευνητικών συνεργατών του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π., προστέθηκε και θα εμπλουτίζεται σταδιακά ένα [ειδικό πεδίο](#) το οποίο τα περιλαμβάνει. Παράλληλα, στο δικτυακό τόπο έχουν συμπεριληφθεί οι [Βάσεις δεδομένων](#) σχετικά με τους τοπικούς πολιτισμούς των ορεινών περιοχών της Ηπείρου, οι οποίες έχουν υλοποιηθεί από την ερευνητική ομάδα του κέντρου, η [συνεργασία με το Δίκτυο SEEmore](#) για την έρευνα στις ορεινές περιοχές της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, καθώς και άλλες χρήσιμες πληροφορίες για τις δραστηριότητες του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π..

- Στο πλαίσιο του μαθήματος «Μέθοδοι και Τεχνικές Παρατήρησης και Παρακολούθησης του Ορεινού Περιβάλλοντος» που διδάσκεται στη 2η κατεύθυνση του Δ.Π.Μ.Σ. «Περιβάλλον και Ανάπτυξη» έχει δημιουργηθεί από την Δρ. Ε.Γαλανού, επιστημονική συνεργάτη του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π., σύνολο παρουσιάσεων σε power point με τίτλο «Συμβολή της Τηλεπισκόπησης και των Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών στην Αντιμετώπιση Προβλημάτων Ορεινών Περιοχών». Οι παρουσιάσεις αναπτύσσονται σε 5 θεματικές ενότητες (συνεδρίες). Σε κάθε ενότητα γίνεται αναφορά στο θεωρητικό υπόβαθρο, δίνονται παραδείγματα σχετικών επιστημονικών εφαρμογών που αφορούν στο Ελληνικό και Διεθνές Περιβάλλον και αναπτύσσονται κατάλληλες μεθοδολογικές προσεγγίσεις και τεχνικές ούτως ώστε οι φοιτητές να αποκτήσουν τη γνώση να τις χρησιμοποιούν σε σχετικές εργασίες που εκπονούν, ή πρόκειται να εκπονήσουν στο μέλλον. Κάθε συνεδρία παρουσιάζεται στο 1ο τρίωρο και στο 2ο τρίωρο ακολουθεί αντίστοιχο εργαστήριο. Στη συνέχεια απαντώνται τα ερωτήματα που έχουν προκύψει. Τέλος, κάθε φοιτητής παραδίδει σχετική εργασία που εκπονεί με χρήση των τεχνικών που έχει διδαχτεί. Συγκεκριμένα οι 5 θεματικές ενότητες:

1η Συνεδρία: ΕΙΣΑΓΩΓΗ

2^η Συνεδρία: ΔΟΡΥΦΟΡΙΚΗ ΤΗΛΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ-ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΙΚΟΝΑΣ

3η Συνεδρία: ΚΑΤΟΛΙΣΘΗΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΡΕΙΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

4η Συνεδρία: ΠΥΡΚΑΓΙΕΣ ΤΩΝ ΔΑΣΩΝ ΣΤΙΣ ΟΡΕΙΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

5η Συνεδρία: ΔΙΑΒΡΩΣΗ ΕΔΑΦΩΝ ΣΤΙΣ ΟΡΕΙΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

Το συγκεκριμένο πόνημα μπορεί να αποτελέσει αυτοτελές διεπιστημονικό εκπαιδευτικό εγχειρίδιο για κάθε φοιτητή, ερευνητή, επιστήμονα με ενδιαφέρον στο συγκεκριμένο αντικείμενο ενώ μπορεί να αποτελέσει και το υποστηρικτικό εκπαιδευτικό υλικό για τη διεξαγωγή σχετικού εβδομαδιαίου σεμιναρίου.

Αναφορές

Δικτυακός τόπος του ΜΕ.Κ.Δ.Ε του Ε.Μ.Π: www.ntua.gr/MIRC

[Το Μετσόβιο Κέντρο Διεπιστημονικής Έρευνας \(ΜΕ.Κ.Δ.Ε.\) του Ε.Μ.Π. Επιστρέφοντας ένα μέρος του χρέους στην πατρίδα των ιδρυτών και μεγάλων ευεργετών του Πολυτεχνείου \(Παρουσίαση\)](#)